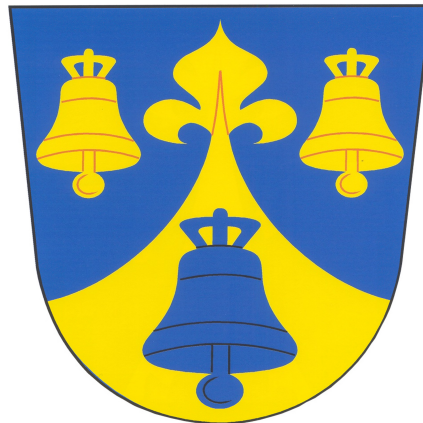

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE OUCMANICE

NA OBDOBÍ LET
2025 - 2035

Úvod

Program rozvoje obce (dále jen „PRO“) je dlouhodobý programový dokument vytyčující záměry obce na období 10 let. Jde tedy o dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstva obce. Jedná se o komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celého území obce, včetně komunity a jejího fungování. Vzniká na základě styku s veřejností, soukromou sférou, občany, podnikateli, majiteli pozemků, odborníky, správou obce a státní. PRO usiluje o dosažení rovnováhy mezi tím, co občané chtějí a tím, co je dosažitelné. Rovnováhy mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot. PRO je důležitým nástrojem k upevnění pozice v regionu a posílení její konkurenceschopnosti. Je podkladem pro rozvojové aktivity a územní plánování v obci, ale i v regionu. Přispívá k tomu, aby obec efektivně využívala finanční prostředky jak z vlastního rozpočtu, tak i z vypsání dotačních titulů. Dokument umožní představitelům obce koncepční plánování rozvoje obce.

PRO umožní obci:

- naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi obce,
- rozhodovat v zastupitelstvu v širším koncepčním rámci,
- koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů působících v obci,
- prosazovat a chránit veřejný zájem, stanovit priority obce, místních obyvatel, podnikatelských subjektů a následně investičního programu,
- posílit soudržnost mezi lidmi navzájem,
- posílit odpovědnost místních obyvatel za další rozvoj obce tak, aby přicházeli s konkrétními návrhy a řešením daného problému

Program rozvoje obce musí vycházet ze sociálně ekonomické analýzy současného stavu, zhodnotit silné a slabé stránky obce, její rozvojové příležitosti a identifikovat existující rizika. Program rozvoje obce Oucmanice je zpracován dle metodiky garantované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Kompletní metodiky, včetně dalších nástrojů tvorby programů rozvoje obcí jsou k dispozici na www.obcepro.cz. Dokumentem, bezprostředně navazujícím na tento program, by měl být operativní roční plán akcí, určených k realizaci na základě aktuálních možností obce.

Obec je malou, velmi uspořádanou kruhovou vesnicí se zachovalými selskými staveními. Významnými objekty jsou Ekologické vzdělávací centrum Pardubického kraje Paleta, farma Zemědělského družstva Zálší, maloobchodní prodejna, hospoda a hasičská zbrojnice. Dalšími dominantami jsou kaplička, kamenný kříž, rybník, tenisové a dětské hřiště a v neposlední řadě dobře udržovaná veřejná zeleň.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Oucmanice je obcí tzv I. typu nacházející se:

1. JTSK Y: 611827.91 , JTSK X: 1070386.62
2. Pardubický kraj, vzdálenost 48 km, dobrá dostupnost vlakem.
3. Bývalý správní okres Ústí nad Orlicí, vzdálenost 11,6 km (přes Sudislav nad Orlicí).
4. ORP (obec s rozšířenou působností) Vysoké Mýto, vzdálenost 12,5 km (přes Vračovice).
5. Stavební úřad Choceň, vzdálenost 7,7 km.
6. Speciální stavební úřady - dopravní stavby, vodohospodářské stavby, výstavba sítí - Vysoké Mýto.
7. Registr nemovitostí - katastrální úřad Pardubického kraje, pracoviště Ústí nad Orlicí.
8. Finanční úřad pro Pardubický kraj - územní pracoviště Vysoké Mýto.
9. Nejbližší živnostenské úřady - Vysoké Mýto, Ústí nad Orlicí.
10. Okresní soud - Ústí nad Orlicí.
11. ZŠ a školka - Brandýs nad Orlicí 2 km
12. Zubní lékař, praktický lékař pro dospělé, praktický lékař pro děti
13. Terénní pečovatelská služba - Brandýs nad Orlicí, Charita Ústí nad Orlicí.
14. Velikost katastru 364,736 ha, nadmořská výška od 300 do 410 m.n.m., v zastavěné části od 370 do 394 m.n.m.
15. Výměra orné půdy 248,88 ha.
16. Výměra zahrad 10,13 ha
17. Výměra zastavěných ploch 5,72 ha.
18. Zastavěná oblast - intravilán - 25 ha.
19. Obec má 90 č.p., z toho 71 trvale obydlených, 6 k rekreaci, 1 ubytovna, 1 ekologické centrum Paleta, 4 občanské vybavenosti a 7 ostatní.

Krajina:

1. Do území na severu zasahuje EVL (evropsky významná lokalita) Brandýs, kód lokality CZ0530501. Zachovalé původní porosty suťových lesů a květnatých bučin s četnými opukovými výchozy. Lesní společenstva mají vyváženou a původnímu stavu blízkou skladbu, a to jak v dřevinné, tak 4 v bylinné složce. Vyskytuje se zde mnoho významných taxonů - měsíčnice vytrvalá, udatna lesní, lilie zlatohlavá, kyčelnice devítilistá, lýkovec jedovatý, čarovník alpský.
2. Do řešeného území zasahuje Přírodní park Orlice vyhlášený v roce 1996.
3. Území se nachází v ChOPAV - Chráněná oblast přírodní akumulace vod.
4. Přibližně severní polovina území se nachází v ochranném pásmu vod II. Stupně.
5. lokální biokoridor LBK 9a,9b, který vychází ve směru západ - východ z regionálního biocentra RBC 467 a je veden podél severní hranice obce s městem Brandýs nad Orlicí převážně lesními porosty
6. lokální biokoridor LBK 5 přechází do zastavěného území ze Zářecké Lhoty a vede podél jihozápadní hranice řešeného území převážně lesními porosty
7. lokální biokoridor LBK 6, vedený podél jihovýchodní hranice řešeného území lesními a nivními porosty, pokračuje na území obce Jehnědí

8. lokální biocentrum LBC 6, situované v lesních porostech na jižním okraji řešeného území
9. Aleje podél krajských silnic v nezastavěném území.
10. Dočišťovací nádrže v údplí pod obcí. Jedná se o dva rybníčky zasazený do krajiny.
11. Stezka pod korunami stromů. Jedná se o altán s vyvýšenou podlahou při cestě do Chocně na začátku lesa.
12. Obnovená alej při příchodu ke kulturní památce - kostelu Nejsvětější Trojice
13. Kostel Nejsvětější trojice s alejí - památka s R.Č. 31656/6-4042
14. Na západě archeologické stopy výšinného opevnění slovanského hradiště Hrádníky - R.Č. 22891/6-3887.
15. Kamenný kříž z roku 1876 na návsi, s reliéfy světců.
16. Litinový kříž s reliéfy světců u silnice na Svatý Jiří.

Historie:

1. Obec Oucmanice byla založena v rámci první fáze kolonizace pohraničních území ve 13. století. Poprvé se připomíná v roce 1292 v zakládací listině [zbraslavského kláštera](#) (kláštera Aula Regia) českého krále [Václava II jako „vila Valczmani“](#).
2. V roce 1307 byla obec již majetkem [Vítka ze Švábenic](#) z nedalekého [lanšperského](#) panství. Do poloviny 16. století byla součástí litomyšlského panství [Kostků z Postupic](#), kdy se stala součástí panství [Brandýs nad Orlicí](#).
3. Podle tereziánského katastru českého z roku 1757 patřily Oucmanice Hradeckému kraji, panství Brandýs nad Orlicí, jehož držitelem byl hrabě [František Norbert Trautmansdorf](#). Po zrušení poddanství v roce 1848 byla obec roku 1850 přidělena do obvodu Okresního hejtmanství ve Vysokém Mýtě. K 1. únoru 1951 byly Oucmanice přesunuty z rušeného vysokomýtského okresu do okresu Ústí nad Orlicí.
4. Po zrušení okresů k 31.12.2002 obec přešla po ORP (obec s rozšířenou působností) Vysoké Mýto.
5. Obec má vlastní znak z roku 2005 - tři zvonky s lilií v modro zlatém provedení.

2. Obyvatelstvo

Informace navazuje na údaje uvedené v PRO z roku 2015. V obci Oucmanice žilo k 31.12.2014 celkem 218 obyvatel. V průběhu posledních deseti let se počet obyvatel výrazně změnil. Věkový průměr obyvatel byl k 31.12.2014 byl 39 let, poměr žen i mužů vyrovnaný, 109 žen i mužů. Trend stárnutí populace se projevuje i v naší obci, není nijak dramatický. V souvislosti s novou výstavbou se do obce přistěhovali noví občané.

rok	Počet obyvatel s TP	0 - 14 let	Nad 65 let
2015	226	43	33
2016	232	51	31
2017	239	55	35
2018	246	56	38
2019	253	58	41
2020	257	55	46
2021	251	54	43
2022	256	57	46

2023	256	55	46
2024	254	43	48

Počet obyvatel s trvalým pobytem a cizinců s dlouhodobými pobyty (např. cizinci hlášený v ubytovně na VKK čp. 88 v počtu 6 osob)

1. **Stav obyvatel k 31. 12. 2024 je 254 s průměrným věkem 40 let.**
2. **Hustota osídlení je 69,8 obyvatel na km².**
3. **Počet obyvatel nad 65 let je - 46.**
4. **Počet obyvatel 0 až 14 let je - 57.**
5. **Počet uchazečů o práci - 3.**
6. **V souvislosti s novou výstavbou se předpokládá zvýšený podíl dětí a mladých obyvatel.**
7. **Obec by měla zvýšit pozornost rodinám s malými dětmi.**
8. **Je potřeba se zajímat o potřeby důchodců.**

3. Hospodářství

Obec Oucmanice nevybočuje z charakteru hospodářství okolních obcí. Jelikož není příměstskou aglomerací, převládá zde pro venkov typické zemědělství. Největšími firmami jsou farma Zemědělsko obchodního družstva (ZOD) Zálší - velkokapacitní kravín. Pobytové středisko ekologické výchovy Pardubického kraje Paleta. Celkem je v obci evidováno 30 subjektů s živnostenským oprávněním, což je snížení o 20 proti roku 2014.

2023	Počet podnikatelských subjektů celkem	30
2023	Počet podnik. subjektů - Zemědělství, lesnictví, rybářství	7
2023	Počet podnik. subjektů - Zpracovatelský průmysl	2
2023	Počet podnik. subjektů - Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného	2
2023	Počet podnik. subjektů - Stavebnictví	2
2023	Počet podnik. subjektů - Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozid	2
2023	Počet podnik. subjektů - Ubytování, stravování a pohostinství	1
2023	Počet podnik. subjektů - Informační a komunikační činnosti	2
2023	Počet podnik. subjektů - Peněžnictví a pojišťovnictví	2
2023	Počet podnik. subjektů - Profesní, vědecké a technické činnosti	3
2023	Počet podnik. subjektů - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2
2023	Počet podnik. subjektů - Ostatní činnosti	5

ZOD Zálší - velkokapacitní kravín - největší stáj pro dojnice v Pardubickém kraji s tradičním českým strakatým plemenem. Na farmě v současné době pracuje 20 zaměstnanců. Z nich 3 jsou z Oucmanic, ostatní pracovníci jsou z okolních obcí a ze zahraničí. Firma obhospodařuje zemědělskou půdu v katastru obce. Celkově zaměstnává 7 obyvatel.

Ekocentrum Paleta - pobytové středisko ekologické výchovy s kapacitou 45 ubytovaných. Nabízí pobyty pro školy, od mateřských po vysoké s programem orientovaným na životní prostředí, environmentální výchovy a vzdělávání. Prostory střediska lze pronajmout za účelem jednání, školení, kurzů a seminářů. V Ekocentru je zaměstnáno 8 pracovníků, z nichž 5 je místních.

Hruška s.r.o.- obchodní řetězec se sídlem v Martinově. Pronajímá prodejnu potravin. Finančně je podporovaný obcí. Zaměstnává 1 pracovníka z obce.

Pneuservis Patrik Škop - autoservis - OSVČ

Zednictví a obkladačství Jan Džbánek - OSVČ

Zámečnictví Josef Čermák - OSVČ

Lamatex s.r.o. - obchodní firma z Chocně provozující sklady v Oucmanicích. Sídlo Praha. Nemá zaměstnance z obce.

Stavby DZ s.r.o. - stavební firma. Sídlo Praha. Zaměstnává 2 pracovníky z obce.

Zaměstnanost v obci. Z celkového počtu 119 obyvatel v produktivním věku je 20 samostatně podnikajících, 14 je zaměstnáno v místě bydliště a 85 jich dojíždí za prací. Spoluobčané dojíždí především do Brandýsa nad Orlicí (firma C.I.E.B., která vyrábí sedadla řidičů, Rehabilitační ústav), do Chocně, Vysokého Mýta, Ústí nad Orlicí a České Třebové, která jsou dobře dostupná. Bohužel většinou v závislosti na vlastních dopravních prostředcích. Obec nemá dlouhodobě nezaměstnané obyvatele. V roce 2023 evidoval úřad práce 3 uchazeče o práci.

- 1. Vzhledem k velikosti obce se jeví počet podnikajících firem a živnostníků v obci jako velmi významný**
- 2. Zajištění služeb, jako je školka, základní škola, popř. sociální služby přímo v obci je do budoucna ekonomicky nereálné. Proto bude nutné rozvíjet spolupráci s obcemi, které pro Oucmanice tyto služby budou zajišťovat.**
- 3. Spolupráce s největšími firmami v obci se zastupitelstvem funguje a jsou pravidelně projednávány problémy a další možnosti. Otázkou je, čím by měla obec více přispívat k rozvoji samostatného podnikání?**
- 4. Hromadná doprava pro obyvatele dojíždějící za prací z obce prakticky neexistuje.**
- 5. Pozemkové úpravy provedené v roce 2018 (rozhodnutí).**
- 6. Obec má Místní energetickou koncepci (2024). Příprava FVE.**
- 7. Obec má aktuální Územní plán, schválený v roce 2012.**

4. Infrastruktura

Vodovod

byl vybudován jako skupinový vodovod obcí Jehnědí a Oucmanice. Nový vodovod byl slavnostně odevzdán veřejnosti 29.6.1930. Povolení k užívání bylo vystaveno 12. ledna 1932. Bylo použito potrubí o světlosti 40 - 100 mm z materiálu železo nebo litina. Zdrojem vody byl pramen v místě pod Lysinou v místě nazývaném U Buku (zářez na Hrádku v lese). Koncem 50. let bylo vodovodní potrubí rozšířeno k novostavbám v Lánech (k Brandýsu). V roce 1977 byla dokončena stavba nového zdroje vody pod Sudislaví s ohledem na stavbu nového

velkokapacitního kravína. V rámci této stavby byl postaven vrt s hloubkou 179 m, vodojem s kapacitou 250 m³ a přivaděče v délce 1280 m (LT, DN 150). Později byl proveden nový vrt s hloubkou 240 m. V roce 1993 byla založena akciová společnost VaK Jablonné nad Orlicí. O dva roky později vložila obec Oucmanice vodovod do této akciové společnosti, stála se akcionářem, jimž je dosud. Došlo k odpojení vodojemu nad kravínem a k rekonstrukci několika úseků vodovodu. V roce 2011 obec vybudovala nový vodovod, pro 11 RD v jižní části obce, v délce 343 m z materiálu PE Robust o světlosti 90 mm. V roce 2022 byl vybudován vodovod pro novou zástavbu v lokalitě Nad rybníkem v investorství firmou VaK Jablonné nad orlicí. V roce 2024 byl zrekonstruován úsek vodovodu od OÚ k čp. 25.

Dnešní stav: provozovatel a majitel vodovodu - VaK Jablonné nad Orlicí a.s. délka vodovodu Oucmanice je 4328 m s průřezy od 32 mm do 150 mm. Materiál litina, PVC, PE a TLT DUCPUR. zdrojem vody je zářez na Hrádku a vrt ve Svatém Jiří. V současné době se voda mísí v poměru 2/3 z Hrádku a 1/3 ze Svatého Jiří. Kvalita vody je v normě. Katastrální území obce Oucmanice se nachází v oblasti významného zdroje pitné vody. Od roku 2013 je cca polovina katastrálního území přikloněná k Tiché Orlici v II pásmu ochrany vod s dopadem na určitou hospodářskou činnost a stavební činnost.

Kanalizace obce

byla vybudována v „akci Z“ v roce 1971. Rozhodnutí o povolení stavby do provozu je z 17.1.1972. Byla budována jako jednotná z betonových trub hrdlových i drážkových. Odpadní vody z domácností byly napojeny do kanalizace přes dvoukomorové a tříkomorové septiky. Úroveň napojení v letech odpovídá tehdejšími stavebními předpisy a úrovni znalostí. V dalších letech byly budovány nové úseky v návaznosti s novou výstavbou - k čp. 75 (beton), k čp. 78 (PE), k výstavbě na jižní straně (ultrarib DN 300 - 103 m, ultrarib DN 250 - 94 m) a příprava odkanalizování stavebních parcel nad čp. 34. Dále probíhali drobné opravy šachet a vpustí. V roce 2021 byly vybudovány dočišťovací nádrže v údolí pod obcí a v roce 2022 byla vybudována nová kanalizace v délce 320 m pro lokalitu Nad rybníkem. Kanalizace svádí zachycené vody dešťové a přepady ze septiků, žump a domovních čistíren místních obyvatel. Veškerá stoková síť je svedena do prostoru pod hřištěm. Jeden objekt je odveden do údolí k dubu. Do stokového systému je zaústěn přepad z místního rybníku, který je napájen melioračními svody. Stav k 1.1.2025 napojení obyvatel: 15 objektů napojených přes domovní čistírnu, 8 objektů nenapojeno, z toho 1 má kořenovou čistírnu. 232 obyvatel napojených na kanalizaci 27 obyvatel nenapojeno na veřejnou kanalizaci. Kvalitativní parametry se měří z odebraných vzorků na výstupu kanalizace - přepad z druhého dočišťovacího rybníčku. Množství odpadních vod se odvozuje z vodného. V posledních letech klesá spotřeba pitné vody v domácnostech.

Tabulka ukazuje vývoj spotřeby vody a sledované parametry odpadních vod proti referenčnímu roku 2014 (předchozí PRO).

Sledovaný rok	Vypouštěné vody, litry	BSK5, mg/l	Chsk Cr, mg/l	NL nerozpustné látky, mg/l
2014	10000	31,175	146	33,5
2022	8760	5,5	24,5	18
2023	8159	3,2	44,5	6,5
2024	7983	10,35	48,5	17,9

Plynofikace

Západně od obce probíhá VTL plynovod DN 300-4,0, Cerekvice - Seč - Vamberk - Rychnov nad Kněžnou. V roce 2000 byl vybudován plynovod v obci zásobovaný zemním plynem. V roce 2011 obec financovala plynofikaci nové výstavby „Jižní stráž“. Akce v hodnotě 534.496,- Kč obsahuje 215 m plynovodu a 11 přípojek. Kolaudace proběhla 12.7.2011. Dnes je v obci evidováno 80 přípojek na zemní plyn, z toho je 43 přípojek aktivních, roční spotřeba zemního plynu v obci je cca 57,7 tisíc m³. Pro novou lokalitu Nad rybníkem nebyl plynovod budován na základě ankety mezi zájemci o výstavbu RD.

Elektrifikace

Historie elektrifikace obce se začala psát v roce 1933, vlastní elektrifikace začala v roce 1941 a k uvedení do provozu v roce 1943. V současné době je provozovatel elektrické sítě firma ČEZ. Zásobování elektrickou energií zajišťuje rozvodný systém 35 kV vedením VN 924 napájeným z trafostanice 110/35 kV Choceň. Mimo výše uvedené VN prochází katastrem VN vedení 110 kV - V 1178 (TR Ústí nad Orlicí - TR Choceň). Rozvodný systém v obci byl zcela rekonstruován v letech 1997 - 1998. Většina vedení je řešeno nadzemní, některé úseky byly řešeny zemí. Při výstavbě sítí v roce 2011 pro „Jižní stráž“ a v roce 2022 pro lokalitu Nad rybníkem byla elektrická síť řešena zemí. Normalizovaná napěťová soustava 3 + N, 50 Hz, 230/400 V je zásobena třemi trafostanicemi:

TS 240 - u čp. 20 - zděná z roku 1941, výkon 100 kVA

TS 241- pod střediskem ZOD - příhradová z roku 1965, výkon 250 kVA

TS 1252 - u čp. 40 - betonová na dvou sloupech z roku 1997, výkon 250 kVA

TS 1056 slouží pro potřebu ZOD Zálší

Současné rozmístění transformačních stanic, jakož i jejich výkonová rezerva zajistí výhledové zásobování obce elektrickou energií zcela bezproblémově. Dá se předpokládat částečná modernizace sítě s ohledem na nové trendy v energetice - fotovoltaické výroby, sdílená energetika.

Veřejné osvětlení

Obec má nadzemní rozvod veřejného osvětlení z roku 1998 s centrálou v budově OÚ.

Doprava

Obcí prochází silnice III. Třída č. 3155 vedoucí od Svatého Jiří do Brandýsa nad Orlicí a č. 3156 vedoucí z Oucmanic na Sudislav nad Orlicí - obě v majetku Pardubického kraje.

Obcí prochází dvě cyklotrasy - cyklotrasa č. 4048 a č. 4049. Obě cyklotrasy jsou pobočné k hlavní cyklotrase vedoucí údolím Tiché Orlice.

Pro pěší dopravu vede pěší cesta z obce do Brandýsa k firmě CIEB a druhá cesta do Brandýsa vedoucí přes Čertovu lávku. Obcí prochází zeleně značená turistická cesta vedoucí z Chocně do Brandýsa nad Orlicí přes Čertovu lávku.

Doprava hromadnými prostředky je zajištěna autobusovou linkou č. 700905, zajišťující dopravu mezi městy Brandýs nad Orlicí a Ústí nad Orlicí. Autobus jezdí v pracovní dny do Brandýsa v 5:51, 6:54 a z Brandýsa v 7:08, 12:51, 14:56 a 17:08 s dojezdem do Ústí nad Orlicí.

Hromadná doprava je určena hlavně pro obsluhu školy v Brandýse.

Dostupná je vlaková doprava, kdy docházková vzdálenost na železniční stanici v Brandýse je 2 km.

Informační systémy

Po obci je zemní rozvod sdělovacích kabelů z roku 1997 napojený přes optický kabel na ústřednu v Brandýse nad Orlicí. V obci působí dva poskytovatelé bezdrátového internetu a tři operátoři bezdrátových telekomunikačních služeb. U bezdrátového přenosu je obec v dosahu vysílače nad Brandýsem a vysílače na Orlíku.

Předávání informací mezi obcí a občany probíhá několika systémy:

- **Bezdrátový rozhlas z roku 1998, kdy každá domácnost má přijímač.**
- **Internetové stránky obce.**
- **E-mailová korespondence.**
- **Mobilní rozhlas Munipolis.**
- **Obecní zpravodaj vydávaný 2 x ročně.**
- **Osobní kontakt.**

Vybavení pro volnočasové aktivity

Obec má volnočasový areál v údolí pod rybníkem s vybavením:

- **Oplocený tenisový kurt s asfaltovým povrchem**
- **Dětské hřiště včetně lanové věže**
- **Altánek pro ochranu před nepříznivým počasím**
- **Klubovnu včetně sociálního zařízení**
- **Louka pro další aktivity, jako je fotbal a požární sport**
- **Stání pro kempování Bez Kempu.**

Kulturní zařízení v majetku obce s možností využití pro projekty spolků. Součástí je obecní hospoda, kterou provozuje obec s otevírací dobou odpovídající místním podmínkám. V současné době je v objektu budován malometrážní byt 1kk - jde o jediný byt v majetku obce.

Požární zbrojnice vytváří zázemí pro zásahovou jednotku obce a pro požární sport.

Obecní úřad. V budově se nachází veřejná knihovna a zasedací místnost s možným využitím pro činnost spolků a skupin.

Rybník na návsi - pozorovací aktivity s možností rybaření.

Kostelík Nejsvětější Trojice - národní památka. Slouží ke konání mší 2 x ročně a předávání Betlémského světla se zpíváním.

1. **Vodovod vlastní a provozuje spol. Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí. Obec je akcionářem společnosti.**
2. **Zdrojem vody je vrt Svatý Jiří, zářezy na Hrádku a vodní zdroj Hemže. Kvalita pitné vody je ve všech parametrech v normě.**
3. **Délka vodovodu je 4328 m bez přípojek.**
4. **Současný stav kanalizace odpovídá stáří a době výstavby. Kanalizace je jednotná postavená v roce 1971. Předpokládaná životnost 80 let.**
5. **Kvalita vypouštěných odpadních vod z jednotlivých domácností neodpovídá v některých domácnostech požadavkům současných předpisů.**
6. **Obec vybudovala dočišťovací nádrže, které významně zlepšují kvalitu vypouštěných odpadních vod.**
7. **Je potřeba systémového řešení provozování kanalizace do dalších let.**
8. **Obec je plynofikovaná. U nové lokality Nad rybníkem 9 RD nebyl na základě ankety plyn zaveden.**
9. **Rozvodná síť plynu je z roku 2001, na Jižní straně z roku 2011. Síť poskytuje potenciál rozvoje.**
10. **Rozvodná síť elektřiny po technické stránce vyhovuje současným odběrovým požadavkům. Bude potřeba se vyrovnat s novými trendy v energetice - rozvoj fotovoltaiky, sdílené energetiky.**
11. **Osvětlení je řešeno jako bodové. Vzhledem k efektivitě, se jeví toto řešení v obci jako dostatečné. V nových lokalitách - Jižní stráně a lokalita Nad rybníkem je osvětlení vedeno podzemním rozvodem a odpovídá platným předpisům. Zdroje světla jsou řešeny LED technologií.**
12. **Lokální informační systém je potřeba udržovat na takové úrovni, aby byl aktuální, přehledný a pro obyvatelstvo lehce přístupný a atraktivní.**
13. **Obecní internetové stránky jsou na dobré úrovni. Součástí webu je úřední deska. Je potřeba řešit elektronickou úřední desku.**
14. **Obecní rozhlas je díky systému do každé domácnosti na vysoké úrovni. Technologie se stále udržuje i přes určitou technologickou zastaralost (pochází z roku 1998). Je potřeba určit nový směr předávání informací. Obec zkouší aplikaci „Mobilní rozhlas“.**
15. **Území má průměrné pokrytí informačními sítěmi, které odpovídá atraktivitě území.**
16. **Při rozšiřování osvětlení je potřeba vzít v úvahu úspornost a vliv na světelný smog.**
17. **Ovládání osvětlení je potřeba směřovat k větší variabilitě a k lepšímu ovládní v přechodech den - tma.**
18. **Komunikace vzhledem k zatížení nemají nebezpečné závady. Za drobné až střední závady lze považovat některé šířkové dispozice, směrové napojení místní komunikace, některé výškové poměry a někde malé poloměry nárožních oblouků.**
19. **Povrchy komunikací jsou málo udržované. Potřebují opravy s ohledem na stoupající dopravní zatížení.**
20. **Chodníky je potřeba postupně rekonstruovat a doplnit chodníky v místech s větší intenzitou pěší dopravy a s ohledem na silniční dopravu.**
21. **Komplexněji řešit údržbu komunikací v extravilánu obce.**
22. **Řešit údržbu a udržitelnost polních cest.**
23. **Osobní doprava bez vlastního vozidla je velice komplikovaná.**
24. **Obcí neprotéká žádný vodní tok. V obci je jeden rybník, který je v majetku obce a je významným prvkem v obci.**
25. **Obec leží v lokalitě s malým rizikem povodní. Některé pozemky a cca dvě nemovitosti jsou ohroženy tzv. rychlou vodou.**
26. **Stavební činnost při odvádění povrchové vody je potřeba provádět s důrazem na zadržování vody v území.**
27. **V údolí pod hřištěm jsou dvě dočišťovací nádrže, které plní funkci dočišťovací,**

zadržování vody v krajině a významný krajinotvorný prvek.

28. **Obcí prochází cyklotrasa č. 4048 a 4049.**
29. **Obec nemá vlastní hřbitov či kolumbárium.**

5. Vybavenost obce

1. **Obec vybudovala zasíťování parcel pro 11 RD v lokalitě „Jižní stráň“ (2011) a nově zasíťování parcel pro 9 RD v lokalitě „Nad rybníkem“ (2022).**
2. **V obci je několik lokalit v soukromém vlastnictví určených Územním plánem pro vybudování RD.**
3. **Jedna lokalita pro výstavbu pro podnikání, která je v soukromém majetku.**
4. **Obec vybudovala v roce 2025 jeden malometrážní byt vestavbou v čp. 34.**
5. **V obci se nenachází školka, škola, zdravotnické zařízení a ani žádný objekt sociální péče.**
6. **V majetku obce je prodejna a hospoda, které jsou důležitým prvkem občanské vybavenosti.**
7. **V majetku obce je kostelík Nejsvětější trojice, kamenný kříž na návsi a památník obětem I. Světové války.**
8. **Komunální technika - traktůrek, sejání, mulčování.**
9. **V obci je bohatá kulturní činnost díky aktivitě spolku hasičů a několika volných sdružení.**
10. **Děti se sdružují v jediném sportovním oddílu, provozujícím hasičský sport.**

6. Životní prostředí

1. **Orná půda je převážně obdělávána Zemědělsko obchodním družstvem Zálší.**
2. **Ovzduší obce je díky poloze obce málo zatížené průmyslovými zdroji znečištění a spadem z elektráren.**
3. **Hlavním zdrojem znečištění ovzduší jsou lokální topidla a chov dojnic na VKK v majetku ZOD Zálší.**
4. **Hlavním zdrojem hluku je provoz na pozemních komunikacích a sezónní obdělávání půdy.**
5. **Významným zdrojem hluku je i provoz mechanismů k údržbě pozemků (zahrady a prostranství).**

7. Správa obce

Obec hospodaří dlouhodobě s vyrovnaným rozpočtem. K výrazné investici do kapitálu vysoce nad rámec došlo v roce 2022 – zasíťování lokality Nad rybníkem. Hospodaření obce lze hodnotit velmi pozitivně.

Tabulka, vývoj rozpočtového hospodaření obce Oucmanice v letech 2020 - 2024 v tisících.

	2020	2021	2022	2023	2024
Daňové příjmy	3.502	3.990	5.880	5.283	5.310
Nedaňové příjmy	282	166,21	544,12	353,39	528,89
Přijaté transfery	3.560	629,05	528,90	737,76	876,98
Kapitálové příjmy	292	7.495	1.176	0	0

Příjmy celkem	7.636	12.280	8.129	6.374	6.717
Všeobecná veřejná správa a služby	1.237	1.413	2.883	1.858	3.056
Služby pro fyzické osoby	3.087	1.299	8.705	1.723	2.350
Ostatní odvětví hospodářství	649	4.774	1.072	1.707	2.400
Bezpečnost státu a právní ochrana	30	60	51,90	44,63	127,48
Zemědělství, lesní, rybářství	0	0	75,02	38	1
Výdaje celkem	5.004	7.545	12.787	5.370	7.940
Saldo příjmů a výdajů	2.632	4.735	-4.657	1.004	-1.222

k 31.12.2024. Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

- 1. Obec má stabilizované a fungující zastupitelstvo. Počet zastupitelů 7. Obec nemá Obecní radu.**
- 2. Obec nemá žádný úvěr ani další dluhy, obecní majetek je řádně spravován.**
- 3. Kriminalita v obci je prakticky nulová.**
- 4. Obec je aktivně zapojena v regionálních a státních organizacích a sdruženích. Svaz měst a obcí, Mikroregion Vysokomýtsko.**
- 5. Významný potenciál pro rozvoj podnikání i obce slibuje členství v Místní akční skupině (MAS) Nad Orlicí.**

Obecní úřad Oucmanice je složen ze starosty. Účetní obce pracuje na omezenou pracovní dobu. Obec provozuje knihovnu, provozuje hasičskou zásahovou jednotku V. kategorie.

Obec má přímý vliv v:

- VAK Jablonné nad Orlicí 0,18 %**
- Mikroregion Vysokomýtsko 3,33 %**
- Svaz měst a obcí 0,04 %**

Investiční aktivita je ovlivněna existencí dotačních zdrojů. Úspěšnost dotačních žádostí je dobrá. Mezi větší investice v minulém období patří:

- Vybudování dočišťovacích nádrží pod obcí.**
- Postavení nové klubovny na hřišti.**
- Zásíťování lokality Nad rybníkem.**
- Oprava místní komunikace čp. 25 - čp. 72.**
- Zřízení bytu v čp. 34.**
- Energetické úspory v budově OÚ.**
- Postavení Stezky pod korunami stromů.**

A.2 Východiska pro návrhovou část

1. Dokument navazuje na Program obnovy venkova, schválený 25.03.2011 a Program rozvoje obce Oucmanice schválený 29.12.2015. Velká část cílů byla splněna, část se řeší průběžně a některé nebyly naplněny. Celkově hodnotíme přínos předchozích dokumentů kladně pro rozvoj obce.

2. Rozvoj obce je ovlivněn limity, které obec může těžko ovlivnit. Mezi hlavní limity patří.

- Poloha obce s ohledem na společenské podmínky a přístupnost některých služeb.
- Ekonomické podmínky včetně Rozpočtového určení daní.
- Přírodní podmínky.

3. Program rozvoje se vytváří v souladu s územně-plánovací dokumentací obce a v souladu s provedenými pozemkovými úpravami.

SWOT analýza

Silné stránky

- **Kompaktní tvar obce.**
Kruhová obec a soustředěnost vesnické zástavby.
- **Malé riziko povodní.**
- **Obec má vlastní objekt kulturního zařízení,**
V současné době pohostinské služby zajišťuje obec.
- **Jednotná kanalizace v majetku obce.**
- **100% zásobení pitnou vodou.**
Vodovod v majetku VaK Jablonné nad Orlicí.
- **Malé zatížení průmyslovým provozem.**
- **Jednotný zemědělský podnikatelský subjekt.**
Většinu zemědělské půdy obhospodařuje ZOD Zálší.
- **Poměr podnikajících subjektů je i přes pokles na dobré úrovni-**
- **Příliv nových obyvatel do obce a obrácení trendu úbytku obyvatel.**
- **Blízkost hlavní železniční dopravy.**
Osobní vlak do 3 km a rychlíky do 7 km.
- **Zajímavé vzdálenější okolí obce.**
Např. Litomyšl.
- **Kontinuální historie obce a obyvatel od 13. století.**
- **Poloha obce v dosahu čtyř měst.**
V dobrém dojezdu Ústí nad Orlicí, Brandýs nad Orlicí, Choceň a Vysoké Mýto.
- **Dopravní obslužnost pro spádovou ZŠ v Brandýse nad Orlicí.**
- **Investice obce do pozemků na výstavbu nových RD.**
Zasíťování lokality Nad rybníkem.
- **Zázemí pro spolkovou činnost.**
Zázemí pro setkávání spolků a dětí.
- **Poloha obce v klidné oblasti.**
Příjemné přírodní prostředí.
- **Upravená obec**
Udržovaná soukromá a obecní zeleň.
- **Sportovní oddíl mladých hasičů.**
- **Nízká intenzita průjezdové dopravy.**

- **Dlouhodobě nízká míra nezaměstnaných.**
- **Na počet obyvatel široká škála akcí v obci.**
- **Dlouhodobá aktivní činnost hasičů a několika volných sdružení.**
- **Dobré rozpočtové hospodaření.**
Obec nevyužívá úvěrů a půjček.
- **Schopnost obce postupně investovat do rozvoje infrastruktury.**
- **Fungující prodejna a hospoda.**
- **Fungující zastupitelstvo.**
- **Nízká kriminalita.**
- **Zapojení obce do organizací s regionálním a celostátním působením.**
- **Rozhodování o obci v rukách občanů.**
- **Oživená výstavba RD soukromími investory.**

Slabé stránky

- **Citlivá krajina vyžadující pozornost.**
- **Spolky neformální.**
Riziko ukončení, slabší spolupráce mezi spolky.
- **Klesající zájem o zapojení obyvatel do každodenního chodu obce a pomoc při pořádání akcí.**
- **Ekonomická situace provozu prodejny a hospody v obci.**
Udržitelnost.
- **Pomalý postup realizace společných zařízení určených pozemkovými úpravami.**
- **Nízký podíl zaměstnavatelů v obci ve vztahu k celkovému počtu ekonomických subjektů.**
- **Zvyšující se věkový průměr obyvatelstva a zvyšující se podíl obyvatel nad 65 Let.**
- **Postupná ztráta základního zdravotnictví v Brandýse nad Orlicí.**
- **Spádovost obce v různých záležitostech do různých měst.**
- **Snižující se vzájemná komunikace mezi obyvateli.**
Celospolečenský trend.
- **Znečištění ovzduší z provozu VKK.**
Hlavně v letních měsících.
- **Sezónní provoz zemědělské techniky.**
Prach, hluk, postřiky.
- **Menší pestrost krajiny.**
- **Slábnoucí chovatelská základna k rozvoji venkovsky udržitelné krajiny.**
Chybí klasická venkovská spolková aktivita - chovatelé, zahrádkáři. Ústup od klasického venkovského hospodaření na loukách a zahradách. Travní porost hospodářsky nevyužívaný.
- **Rybník na návsi v sušším období vysychá, nemá trvalý přítok.**
- **Údržba cest pro pěší a cykloturistiku mimo obec.**
- **Chybějící koncept tel. linky do nových domů.**
Jižní stráň a lokalita Nad rybníkem.
- **Neexistence oddělené splaškové a dešťové kanalizace.**
- **Kvalita zázemí pro venkovní sportovní aktivity.**
Kvalita povrchů a zázemí.
- **Rozvoj volnočasového vybavení a jeho udržitelnost.**
- **Kapacita sdělovacích kabelů s ohledem na vývoj v informačních systémech.**
- **Informovanost k projektovým možnostem.**
Např. MAS
- **Malá dopravní obslužnost prostředky hromadné dopravy.**
Intenzita autobusové dopravy odpovídá významu a místním podmínkám-

Příležitosti

- **Zvýšené zaměření na neinvestiční činnosti obce.**
- **Zatraktivnit obchod a poskytování služeb.**
Např. Zásilkovna.
- **Obnovení cesty do Louček.**
- **Využívat, informovat o projektech MAS.**
- **Komunitní energetika.**
- **Obnova polních cest.**
Sázení alejí. Realizace polních cest popsanych pozemkovými úpravami.
- **Rozvoj sociálních služeb.**
Spolupráce s mobilní asistenční službou, seniortaxi
- **Technické zajištění vysokorychlostního internetu.**
- **Posílení obytné funkce obce.**
Vytváření příjemného prostředí pro život.
- **Rozvoj podnikatelských činností navazujících ne zemědělskou prvovýrobu.**

Hrozby

- **Zvyšující se legislativní nároky na vedení obce.**
- **Sloučení obce s Brandýsem.**
- **Výrazné omezení dotačních zdrojů bez kompenzace v RUD.**
- **Ekonomická neudržitelnost služeb komerční vybavenosti.**
Ukončení provozu prodejny a hospody.
- **Zhoršení stávající dopravní obslužnosti území.**
- **Možný úpadek zemědělské prvovýroby.**
Omezování udržování zemědělské krajiny ze strany zemědělců.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Územně a společensky soudržná obec s funkčním historickým odkazem, s rozvinutou funkcí bydlení, se zajištěnými základními službami občanské vybavenosti a s vytvořeným kvalitním vnějším i vnitřním zázemím pro volnočasové aktivity.

Pro naplnění této vize je nutno sledovat společenské trendy a vytvářet podmínky pro splnění nároků obyvatel. Předpokladem pro splnění těchto oprávněných nároků je:

- **Infrastrukturně zajištěné klidné a kvalitní bydlení.**
- **Rozvinutá sociální soudružnost obce.**
- **Vytváření podmínek pro dostupnost volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie v obci.**
- **Společná péče o krajinu,**

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

B.3 Podpora realizace programu